

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของ โรงเรียนเซนต์ปอลหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัย ตามลำดับต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
 - 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย
 - 2.2 กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล
 - 2.3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
 - 2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ในโรงเรียนเซนต์ปอลหนองคาย ตามความเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน เจ้าหน้าที่การเงิน เจ้าหน้าที่บัญชี และครู
2. เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจด้านการเงินและบัญชี ของโรงเรียนเซนต์ปอลหนองคาย โดยจัดให้มีคู่มือประกอบการปฏิบัติงาน

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยนี้ ใช้แบบแผนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับ แผนการพัฒนาและบรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยมีกรอบแนวคิดของการวิจัย เพื่อ พัฒนาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ตามกระบวนการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ของ โรงเรียน และได้นำมาพัฒนาเฉพาะกระบวนการปฏิบัติการการเงินและบัญชี ที่โรงเรียน เซนต์ปอลหนองคาย ประสบปัญหาการดำเนินงาน ใน 2 เรื่อง ได้แก่

1.1 กระบวนการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ดังนี้

1.1.1 การทำหลักฐานการเงินและบัญชี

1.1.2 การควบคุมและตรวจสอบ

1.2 กลยุทธ์ในการพัฒนาและแก้ปัญหา ได้แก่

1.2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะการปฏิบัติงาน ของ เจ้าหน้าที่การเงินและเจ้าหน้าที่บัญชี

1.2.2 การนิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการที่ผู้นิเทศภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ หัวหน้าการเงิน วิทยากร ให้ความรู้และแนะนำ การปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี โดยการกระตุ้น ส่งเสริมเพื่อให้การปฏิบัติงาน เป็นไปตามแผน และแนวทางปฏิบัติที่ได้กำหนดไว้ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

2. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล จำแนกเป็น

2.1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

2.1.1 ผู้วิจัย

2.1.2 ผู้อำนวยการโรงเรียนเซนต์ปอลหนองคาย จำนวน 1 คน

2.1.3 หัวหน้างานการเงินโรงเรียน จำนวน 1 คน

2.1.4 เจ้าหน้าที่การเงินโรงเรียน จำนวน 1 คน

2.1.5 เจ้าหน้าที่บัญชีของโรงเรียน จำนวน 1 คน

2.2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.2.1 ครูธุรการโรงเรียน จำนวน 5 คน

2.2.2 ครูผู้สอน จำนวน 63 คน

2.2.3 ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 150 คน

3. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เป็นกระบวนการที่ใช้ในการวิจัยเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 ขั้น การวางแผน

3.2 ขั้นการปฏิบัติการ

3.3 ขั้นการสังเกตการณ์

3.4 ขั้นการสะท้อนผล

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำแนกเป็นประเภทลักษณะวิธีการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ โดยผู้วิจัยเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการรวบรวมข้อมูลให้ได้ตรงตามความต้องการ ดังนี้

4.1 ประเภทเครื่องมือ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

4.1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนามีจำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ แบบทดสอบก่อน-หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ แบบการประเมินการประชุมเชิงปฏิบัติการและแบบประเมินคู่มือประกอบการปฏิบัติงาน

4.1.2 เครื่องมือที่ใช้ประเมินผลการพัฒนาบุคลากร มีจำนวน 4 ฉบับ ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงาน แบบประเมินการปฏิบัติงาน แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครอง แบบประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ

4.2 ลักษณะของเครื่องมือ

4.2.1 แบบทดสอบก่อน-หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ ใช้เก็บข้อมูลจากผู้ร่วมวิจัยเพื่อประเมินระดับความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ

4.2.2 แบบประเมินคู่มือประกอบการปฏิบัติงาน ใช้ประเมิน เพื่อประเมินความถูกต้องเนื้อหา ขั้นตอน วิธีการ ความเหมาะสม ของคู่มือประกอบการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี

4.2.3 แบบประเมินผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ ใช้เก็บข้อมูลจากผู้ร่วมวิจัยเพื่อประเมินความเข้าใจ ความตั้งใจ การมีส่วนร่วม ความรู้ ความสามารถจากผู้ร่วมวิจัย หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ

4.2.4 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน ใช้เพื่อประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยในขณะปฏิบัติงานการเงินและบัญชี

4.2.5 แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน ใช้ประเมินเพื่อประเมินผล การปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ให้การปฏิบัติงานถูกต้องตามระเบียบงานการเงินและบัญชี

4.2.6 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครอง ใช้ประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการ รับบริการงานการเงินและบัญชี

4.2.7 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ ใช้ประเมินความพึงพอใจของผู้ร่วมวิจัย ครูผู้สอน ต่อการรับบริการงานการเงินและบัญชี

สรุปผลการวิจัย

การดำเนินการพัฒนาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ของโรงเรียนเซนต์ปอลหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ใช้การประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศภายใน และการตรวจสอบจากภายนอก เป็นกลยุทธ์การพัฒนามูลฐาน โดยการสำรวจสภาพปัจจุบัน การปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ของโรงเรียนเซนต์ปอลหนองคาย ใช้เทคนิค SWOT พบว่า ด้านการจัดทำหลักฐานการเงินและบัญชีและด้านการควบคุมตรวจสอบ มีปัญหาที่ต้องแก้ไขเร่งด่วน เนื่องจากบุคลากรผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ขาดความรู้ ความเข้าใจในกฎระเบียบข้อบังคับ เนื่องจากไม่มีวุฒิการศึกษาการเงินและบัญชีไม่มีประสบการณ์การเงินและบัญชีมาก่อนและไม่มีคู่มือประกอบการปฏิบัติงาน ทำให้มีปัญหาในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ด้านการจัดทำเอกสารการเงินและบัญชี ยังมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอเท่าที่ควร เช่น การบันทึกบัญชีลงในทะเบียนคุมบางประเภทไม่ถูกต้อง และขาดคู่มือประกอบการปฏิบัติงาน ถือว่าเป็นปัญหาอุปสรรคที่สร้างความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน และส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานด้านอื่น ๆ ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้การจัดการศึกษาไม่บรรลุผลที่คาดหวังตามจุดมุ่งหมายของโรงเรียน ด้านการควบคุมและตรวจสอบ เนื่องจากขาดการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีไม่ได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนา เพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ และรับทราบกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ แนวปฏิบัติใหม่ ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึงได้กำหนดกระบวนการพัฒนาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี โดย ใช้กลยุทธ์

การประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศภายใน และการตรวจสอบจากภายนอก เป็นกลยุทธ์ในการพัฒนามีขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมต่อไปนี้

การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการประชุมเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจในแก่นุคกลาง ในโรงเรียนกำหนด 2 วัน ซึ่งดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ในตารางการประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่าหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ร่วมวิจัย มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีมากขึ้น ทุกคนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม พัฒนา และสามารถจัดทำเอกสารหลักฐานการเงินและบัญชีได้ถูกต้อง ตามระเบียบและแนวปฏิบัติ และได้ร่วมกันจัดทำคู่มือประกอบการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ให้มีแนวปฏิบัติเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

การนิเทศภายใน กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้ร่วมกันจัดทำปฏิทินการนิเทศภายในเพื่อใช้ยึดถือเป็นแนวทางในการนิเทศ เพื่อสะดวกต่อการนิเทศภายใน พบว่าหลังการนิเทศภายในผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะเพิ่มมากขึ้น สามารถดำเนินกิจกรรมได้ทุกกิจกรรม และยังได้รับการตรวจสอบจากภายนอก ทำให้บุคลากรมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้นสามารถบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งมีผลการพัฒนาดังนี้

การพัฒนาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ภายใต้กรอบการปฏิบัติงานที่มีปัญหา 2 ด้าน คือด้านการจัดทำหลักฐานการเงินและบัญชี ด้านการควบคุมและตรวจสอบสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการจัดทำหลักฐานการเงินและบัญชี

จากแบบประเมินการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{x}=4.62$) แบบสังเกตพฤติกรรมประเมิน โดยวิทยากร ผลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{x}=4.66$) แบบสังเกตพฤติกรรมประเมิน โดยผู้วิจัย ผลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{x}=4.74$) แบบประเมินคู่มือประกอบการปฏิบัติงาน ผลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.66$) แบบประเมินการปฏิบัติงานประเมินโดยวิทยากร ผลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=4.76$) แบบประเมินการปฏิบัติงานประเมิน โดยผู้วิจัย ผลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=4.84$) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการรับบริการงานการเงินและบัญชี ด้านการจัดทำหลักฐานการเงินและบัญชีผลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=4.55$) แบบประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการรับบริการงานการเงินและบัญชี ด้านการจัดทำหลักฐานการเงินและบัญชี ผลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=4.38$) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ร่วมวิจัย ต่อการรับบริการงานการเงินและบัญชี ด้านการจัดทำหลักฐานการเงินและบัญชี ผลโดยรวม

อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=4.84$)

จากแบบประเมินทั้งหมดสรุปได้ว่า การปฏิบัติงานการเงินและบัญชีด้านการจัดทำหลักฐานการเงินและบัญชี หลังการพัฒนามีคู่มือประกอบการปฏิบัติงานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ทำให้การปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ด้านการจัดทำเอกสารมีแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เอกสารด้านการเงินและบัญชี ถูกต้องตามระเบียบ กฎข้อบังคับ และเป็นปัจจุบัน สามารถตรวจสอบได้สะดวกรวดเร็ว ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานและผู้รับบริการมีความพึงพอใจ การปฏิบัติงานการเงินและบัญชี บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน

2. ด้านการควบคุมและตรวจสอบ

จากแบบประเมินการปฏิบัติการด้านการควบคุมและตรวจสอบ โดยวิทยากร ผลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{x}=4.80$) แบบประเมินการปฏิบัติการด้านการควบคุมและตรวจสอบ โดยผู้วิจัย ผลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{x}=4.80$) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการรับบริการ ด้านการควบคุมและตรวจสอบ ผลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{x}=4.55$) แบบประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการรับบริการ ด้านการควบคุมและตรวจสอบ ผลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{x}=4.52$) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ร่วมวิจัยต่อการรับบริการ ด้านการควบคุมและตรวจสอบ ผลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{x}=4.80$)

จากแบบประเมินทั้งหมดสรุปได้ว่าการพัฒนาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีด้านการควบคุมและตรวจสอบ พบว่า ข้อมูลมีความถูกต้องรวดเร็วเป็นปัจจุบัน ทำให้งานการเงินและบัญชีในทุกๆ ด้านเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สามารถเรียกใช้ข้อมูลและตรวจสอบได้อย่างรวดเร็ว ผู้รับบริการทั้งผู้ปกครอง ครูผู้สอน ผู้ร่วมวิจัย มีความพึงพอใจในความถูกต้องของเอกสารและระบบการควบคุมและตรวจสอบของงานการเงินและบัญชี ทำให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ คือ เพื่อให้งานการเงินและบัญชีมีความถูกต้องเป็นปัจจุบันให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจ

จากการพัฒนาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศภายในและการตรวจสอบจากภายนอก พบว่า บุคลากรผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น โดยสามารถจัดทำเอกสารหลักฐานการเงินและบัญชี ได้ถูกต้องตามระเบียบ เมื่อได้รับการตรวจสอบจากภายนอกจากผู้

ตรวจสอบบัญชีจากส่วนกลาง ได้รับการยืนยันว่าผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชีสามารถจัดทำเอกสารหลักฐานการเงินและบัญชีได้ถูกต้องตามระเบียบ สามารถตอบข้อซักถามและให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ที่ตนเองรับผิดชอบได้ เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น

อภิปรายผล

การพัฒนาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ของโรงเรียนเซนต์ปอลหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ด้านการจัดทำหลักฐานการเงินและบัญชี และด้านการควบคุมและตรวจสอบ โดยมีวัตถุประสงค์ การวิจัย 2 ข้อ ได้แก่ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ในโรงเรียนเซนต์ปอลหนองคาย ตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียน เจ้าหน้าที่การเงิน เจ้าหน้าที่บัญชีและครู และเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการเงินและบัญชีของโรงเรียนเซนต์ปอลหนองคาย และจัดทำคู่มือประกอบการปฏิบัติงาน โดยใช้เทคนิคการประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศภายในเป็นกลยุทธ์ในการพัฒนา จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี โดยใช้เทคนิค SWOT พบว่า ด้านการจัดทำหลักฐานการเงินและบัญชี และด้านการควบคุมตรวจสอบ เป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขเร่งด่วน เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการปฏิบัติงานที่พอเพียง เพราะไม่มีวุฒิการศึกษาด้านการเงินและบัญชี และไม่มีประสบการณ์การทำงานในด้านการเงินและบัญชีมาก่อน ดังนั้นการดำเนินงานต่าง ๆ ในด้านการเงินและบัญชี ยังมีประสิทธิภาพไม่พอเพียงเท่าที่ควร เช่น การบันทึกบัญชีลงโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปล่าช้าไม่เป็นปัจจุบัน และการบันทึกบัญชีในทะเบียนคุมเงินบางประเภทไม่ถูกต้อง การปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของโรงเรียนเซนต์ปอลหนองคายปัจจุบันไม่มีคู่มือประกอบการปฏิบัติงาน จึงทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานไม่มีแนวทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และขาดการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง ถือเป็นปัญหาอุปสรรคที่สร้างความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน ส่งผลต่อคุณภาพและประสิทธิภาพงานด้านอื่น ๆ หากไม่ได้รับการแก้ไขให้ลุล่วงไปได้ทัน่วงทีแล้ว จะส่งผลกระทบต่อการทำงานอื่น ๆ เป็นสาเหตุทำให้การจัดการศึกษาไม่บรรลุผลที่คาดหวังตามจุดมุ่งหมาย ทำให้ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยตกลงร่วมกันจัดกิจกรรมการพัฒนาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาโดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศภายใน และการตรวจสอบจากภายนอก

มีกระบวนการ พัฒนาและผลของการพัฒนาดังนี้

การประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศภายในและการตรวจสอบจากภายนอก เป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาที่กลุ่มผู้ร่วมวิจัยกำหนดเป็นวิธีการในการแก้ปัญหา เป็นการประชุม เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจในแก่นุเคราะห์ในโรงเรียน ซึ่งดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ใน ตารางการประชุมเชิงปฏิบัติ การ พบว่า ทุกคนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม พัฒนา และสามารถจัดทำเอกสารหลักฐานการเงินและบัญชีได้ถูกต้อง ตามระเบียบแนว ปฏิบัติและได้ร่วมกันจัดทำคู่มือประกอบการปฏิบัติงานการเงินและ บัญชี มีผลการพัฒนาดังนี้

ผลการพัฒนาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ของโรงเรียนเซนต์ปอลหนองคายใช้ กลยุทธ์ในการพัฒนาโดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศภายใน และการตรวจสอบ จากภายนอก ซึ่งเมื่อเสร็จสิ้นทั้ง 2 กิจกรรมพบว่า กลุ่มผู้ร่วมวิจัยทั้ง 5 คน มีความรู้ความ เข้าใจ และสามารถจัดทำหลักฐานการเงินและบัญชีได้ถูกต้องตามระเบียบ และมีความมั่นใจ ในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี และมีคู่มือประกอบการปฏิบัติงานการเงิน และบัญชี เป็น แนวทางในการปฏิบัติงาน ทำให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจและมั่นใจในความถูกต้องของ เอกสารหลักฐานการเงินและบัญชีเพิ่มมากขึ้น โดยรวมอยู่ที่ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{x}=4.61$) อยู่ใน ระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ กระง่าง ประทาย (2548 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานการเงินและบัญชี โรงเรียนบ้านดงแดงหนองเพ็ญจันทร์ อำเภอ จตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด และพบว่า ด้านการทำหลักฐานการเงินและบัญชี สมุดบัญชี และทะเบียนคุมที่โรงเรียนต้องจัดทำให้ดำเนินตามระบบบัญชีหน่วยงานย่อยใช้บันทึกรายการ รับ หรือรายจ่ายเงินทุกประเภท ยกเว้นรายการที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพตัวเงิน และ การควบคุมตรวจสอบผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับดวงรัตน์ เกียรติคุณ รัตน์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานการเงินและบัญชี โรงเรียนมหารวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ พบว่าครูที่ทำหน้าที่การเงินและบัญชี ขาด ความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี หลังจากได้รับการพัฒนาโดย การฝึกอบรม ประชุมและนิเทศกำกับติดตามแล้ว ครูที่ทำหน้าที่การเงินและบัญชี มีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใ้ใน การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับ จักรพงษ์ เร่งฐานกุล (2547 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนางานการเงินและบัญชี ของโรงเรียน ลำพระ เพลิงพิทยาคม อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา และพบว่า การปฏิบัติงานการเงินและ บัญชีก่อนที่จะดำเนินการพัฒนา เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ

การปฏิบัติงานการเงินและบัญชีค่อนข้างน้อย การจัดทำหลักฐานการเงินและบัญชีไม่เรียบร้อย มีข้อผิดพลาดที่ต้องแก้ไขและไม่เป็นปัจจุบัน หลังได้รับการพัฒนา พบว่าเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี สามารถจัดทำหลักฐานการเงินและบัญชีได้ถูกต้องเรียบร้อยขึ้น และทำให้การพัฒนางานการเงินและบัญชีเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นอย่างรวดเร็ว

ด้านการควบคุมและตรวจสอบการควบคุมและตรวจสอบข้อมูลการเงินและบัญชี มีความถูกต้องเป็นปัจจุบัน สามารถตรวจสอบข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ข้อมูลหลักฐานมีความถูกต้องเชื่อถือได้ ซึ่งสอดคล้องกับ สิริรัชชัช รัตนา (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำ การศึกษาเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานการเงินและการบัญชี โรงเรียนเซี่ยงใหม่ประชาอุสรณ์ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด และพบว่า ก่อนดำเนินการพัฒนา เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีค่อนข้างน้อย และขาดการนำ คอมพิวเตอร์มาช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงาน ทำให้ล่าช้าไม่เป็นปัจจุบัน หลังจากได้รับการพัฒนาทำให้ระบบงานการเงินและบัญชี มีระเบียบ ถูกต้องเป็นปัจจุบันสามารถตรวจสอบได้และเป็นไปตามกำหนดระยะเวลา และมีคู่มือประกอบการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ผู้ปฏิบัติงานเกิดความรู้ ความเข้าใจ และผู้รับบริการมีความพึงพอใจเพิ่มขึ้น โดยรวมอยู่ที่ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{x}=4.52$) อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าอิสระของ ดวงพร ศิริภักดิ์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานการเงินและบัญชี โรงเรียนนาโพธิ์พิทยาคม อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ และพบว่า ก่อนการพัฒนา ผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชีมีภาระงานรับผิดชอบหลายหน้าที่ ทำให้การปฏิบัติงานการเงินและบัญชีล่าช้า ไม่เป็นปัจจุบัน หลังการพัฒนาพบว่าผลการปฏิบัติงานในทุก ๆ ด้าน มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและได้คู่มือในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี แต่ควรส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชีได้เพิ่มพูนความรู้ และทักษะจากการศึกษา ดูงาน การอบรม สัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับงานการเงินและบัญชี และที่สำคัญควรมี การนิเทศ ภายในอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอและควรมีการนิเทศภายนอกเพื่อประเมินความ ถูกต้องของการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี และเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้การปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

สาเหตุที่ทำให้ผลการดำเนินการพัฒนาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ของโรงเรียน เซนต์ปอลหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ประสบความสำเร็จสามารถบรรลุ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย ผ่านเกณฑ์การแปลผลมากกว่าค่าเฉลี่ย 3.51 ทุกกิจกรรม อาจมาจากเหตุผลหลายประการดังนี้

1. กิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการที่มีประสิทธิภาพ มีความน่าสนใจ กล่าวคือ การประชุมจะดำเนินการตามตารางการประชุมเชิงปฏิบัติการ มีเนื้อหาสาระที่ตรงประเด็น กระชับ เหมาะสมกับเวลา ตลอดจนมีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้แก่การบรรยายสาธิตโดย วิทยากร การทดลองฝึกปฏิบัติ การนำเสนอผลงานและ อภิปรายผล ทำให้ผู้เข้าร่วมประชุม มีความรู้ ความเข้าใจและทักษะการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น โดยรวมอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 4.62 ซึ่ง สอดคล้องกับการศึกษาของจักรพงษ์ เร่งฐานปนกุล (2547 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการเงินและบัญชีของ โรงเรียนลำพระเพลิงพิทยาคม พบว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการ ทำให้บุคลากรได้ความรู้ มีความชำนาญ และถือว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นการพัฒนา บุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. กิจกรรมการนิเทศภายใน เป็นรูปแบบของกัลยาณมิตร ให้คำปรึกษาแนะนำ ให้ผู้ปฏิบัติมีการคิดวิเคราะห์ร่วมกัน ช่วยกันหาข่าวสารข้อมูล แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่ง ขั้นตอนเหล่านี้จะช่วยผ่อนคลายความหวาดกลัวและลดอัตราของแต่ละคน โดยอัท โนมัตติ ทำให้เห็นผู้ปฏิบัติงานมีความมั่นใจเพิ่มมาก โดยรวมอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 4.75 ซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษาค้นคว้าอิสระของ ดวงพร ศิริภักดิ์ (2547 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้ปฏิบัติงานการเงิน และบัญชีทุกคนสามารถนำความรู้ และประสบการณ์ จากการนิเทศภายในมาปฏิบัติงาน การเงินและบัญชีได้อย่างถูกต้องตามระเบียบ มีความรวดเร็ว และเป็นปัจจุบันยิ่งขึ้น

3. วิทยากร มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอด มีความตั้งใจ เอาใจใส่ในการประชุมเชิงปฏิบัติการและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เข้าร่วมประชุม ทำให้บรรยากาศเป็น กันเอง ไม่น่าเบื่อหน่าย ซึ่งสอดคล้องกับสิทธิชัย รธา (2547 : บทคัดย่อ) ที่ทำการพัฒนา เรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานการเงินและบัญชีโรงเรียนเชียงใหม่ประชานุสรณ์ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ผู้ปฏิบัติงานผู้ทำหน้าที่นิเทศ กำกับ ติดตาม เกิดความรู้ ความเข้าใจ และ ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ และโรงเรียนควรจัดส่งครู เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ประชุม อบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทักษะ ความชำนาญและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ต่อไป

4. การตรวจสอบจากภายนอก เป็นรูปแบบของกัลยาณมิตร ให้คำปรึกษา แนะนำ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินการปฏิบัติงาน ขั้นตอนเหล่านี้ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานเพิ่มมาก จากการตรวจสอบจากภายนอก พบว่าผู้ปฏิบัติงาน

สามารถจัดทำเอกสารหลักฐานข้อมูล ทางการเงินและบัญชี เรียบร้อยถูกต้องตามระบบ ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจ สามารถตอบคำถามและให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน ได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ของ โรงเรียนเซนต์ปอลหนองคาย ซึ่งดำเนินการโดยใช้เทคนิคการประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน ภายใต้กระบวนการวิจัย เชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ ได้รับข้อมูล ประสพการณ์ และความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 จากการวิจัยพบว่า การพัฒนาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ควรพัฒนาผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการปฏิบัติงาน โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคคลที่มีความสำคัญ ที่สามารถใช้ภาวะผู้นำ บริหารจัดการให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ควรนำรายละเอียดการดำเนินการวิจัยทั้งหมดเสนอให้ผู้บริหารทราบก่อนเริ่มดำเนินการวิจัย กรณีมีปัญหาอุปสรรคในระหว่างการดำเนินการวิจัย ควรนำเสนอผู้บริหาร เพื่อขอคำปรึกษาหารือและแนวทางในการแก้ไข เพื่อให้การดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์

1.3 การพัฒนาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ของ โรงเรียนเซนต์ปอลหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย หรือหน่วยงานอื่น ๆ หากนำตัวอย่างคู่มือการเงินและบัญชีไปเป็นรูปแบบประยุกต์ในการพัฒนา ควรจะมีการประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.4 ผู้บริหารควรจัดให้มีการตรวจสอบภายในอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทราบถึงการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ว่ามีการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอหรือไม่ และควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่งานการเงินและบัญชีสำหรับสถานศึกษาโดยเฉพาะ และมอบหมายหน้าที่ให้เหมาะสม โดยไม่มอบหมายให้บุคคลคนเดียวปฏิบัติหน้าที่หลาย ๆ หน้าที่มากเกินไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน มาเป็นกลยุทธ์หลักในการดำเนินงานการพัฒนาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี พบว่า บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น ถ้าจะทำการวิจัยครั้งต่อไปควรใช้การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน เพื่อต่อยอดในการทำงานวิจัยต่อไป

2.2 ควรวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาครูในด้านอื่น ๆ เช่น ด้านงานวิชาการ ด้านธุรการ งานสารบรรณ หรือด้านงานพัสดุ เป็นต้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY